

מיומנה של פלה שפס על הגעתן של נערות מקרמאו למחנה גרינברג

28 בפברואר 1943, יום ראשון

בשבוע שעבר הגיעו 50 נערות חדשות (כבר יש פה 405 נערות וצריכות לבוא עוד, אנחנו מצטופפות כמו דגים מלוחים בחבית). החדשות הגיעו מקרמאו, לא נשאר שם אף יהודי אחד, את הצעירים שלחו לעבודה ואת הזקנים עם הילדים לגירוש..... אותו גורל צפוי לאזור זגלמביה כולו. הן הגיעו בעירום ובחוסר כול, מיואשות, מצוידות בהומור גרדומים. את התמונות של מה שנעשה שם הן המחישו לנו ביתר שאת, השחירו עוד יותר את החשכה שבעינינו, עשו את בשרנו חידודים חידודים. הלבבות שלנו הפכו אבן של ממש, אולי לתמיד. נשארנו לחיות כמו חיות דו רגליות, הדואגות לספק את רעבונן, לפעמים מתרחצות, לפעמים, בינינו לבין עצמנו, לעתים קרובות מאוד מבלות בשירותים ומתאמצות שם כדבעי. כל אחת מנסה לעלות על חברתה בהספק העבודה, מתנדבות לשתי משמרות לעבודה ביום ראשון, שהרי גרמניה פנתה לאזרחיה (גברים ונשים) שיגבירו את פריון עבודתם. Mannen und Frauen. על זה קם קצת רעש בינינו, ואחדות מן הבנות הבינו את השטות שעשו. אני ראיתי מלכתחילה מה מתפתח פה, יכולתי להסביר את העניין, זה היה בכוחי, אבל לא התחשק לי כלום, שקעתי בכאב שלי ועכשיו כבר מאוחר מדי. נערותינו עובדות בנאמנות למען גרמניה הגדולה, בדבקות ובמצפון טהור הן עוזרות לה לנצח במלחמה! אוי לנו, העבדים, עבדים נרצעים. במו ידינו אנחנו מביאים על עצמנו כליה; בעצמנו אנחנו מרכינות את הראש, כופפות גב, מושיטות את הלחי לקבל את המכה. אפילו העובדות.

מקור: פלה שפס, בלב בערה השלהבת: יומנה של פלה שפס, מחנה העבודה גרינברג, יד ושם, ירושלים 2002, עמ' 48-49.